Тетяна ВОЛОЛОВЦЕВА,
методист навчально-методичної лабораторії
управлінської діяльності та забезпечення якості освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради» (м. Одеса)
e-mail: vololovceva.tatiana@gmail.com

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: ІНСТРУМЕНТИ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Організація змішаного формату в сучасних закладах освіти вже давно вийшла за межі простого поєднання звичайних уроків і публікації завдань на електронних платформах. Наразі це ключовий управлінський виклик. Директору чи заступнику директора важливо не лише технічний факт проведення заняття, а й те, чи засвоюють учні матеріал на належному рівні за такої організації освітнього процесу.

Чинна нормативна база та розгорнуті рекомендації Державної служби якості освіти націлюють школи на побудову дієвих внутрішніх систем забезпечення якості. Однак на практиці моніторингові процедури іноді зводяться до формального контролю або нагромадження звітів, які залишаються без належного аналізу. Запропонований підхід орієнтований на збір виключно тієї інформації, яка слугує підґрунтям для прийняття конкретних управлінських рішень.

Перш ніж розпочинати будь-які перевірки, адміністративній команді варто дати відповіді на три базові запитання:

- Що саме підлягає вимірюванню?
- Які інформаційні джерела забезпечувати максимальну об’єктивність?
- Які конкретні управлінські кроки будуть зроблені за підсумками аналізу?

Для всебічного оцінювання умов змішаного навчання доцільно зосередитися на шести пріоритетних напрямках:

- **Освітні досягнення.** Аналізуються не просто фінальні оцінки у класному журналі, а загальна динаміка та характер поширених помилок у діагностичних роботах.

- **Рівень залученості.** Оцінюється не лише факт присутності під час онлайн-трансляцій, а й ступінь активності у виконанні завдань асинхронного характеру та якість комунікації.
- **Педагогічна діяльність.** Досліджуються чіткість і доступність інструкцій викладача, збалансованість щоденного навантаження та змістовність коментарів до виконаних робіт.
- **Цифрова інфраструктура.** Перевіряється зручність пошуку необхідних навчальних матеріалів на платформах для учнів та батьків, а також відсутність інформаційного безладу.
- **Зворотній зв'язок.** Здійснюється моніторинг через експрес-опитування здобувачів освіти та їх законних представників для виявлення прихованих бар'єрів.
- **Академічна доброчесність.** Створюються умови, за яких завдання заохочують критичне мислення, унеможливлюючи примітивне списування чи автоматичну генерацію відповідей за допомогою штучного інтелекту.

Таблиця 1

Робоча матриця управлінського моніторингу

Напрям	Що вимірюємо	Як збираємо дані	Можливе рішення керівника
Освітні результати	Динаміка успішності, характерні труднощі	Аналіз робіт діагностичного характеру	Коригування календарно-тематичного планування, організація консультацій
Залученість	Активність у синхронному та асинхронному режимах	Нагляд, моніторинг здачі завдань	Зміна форматів завдань, залучення класного керівника
Педагогічна діяльність	Рівень навантаження, зрозумілість критеріїв	Відвідування занять, внутрішній самоаналіз вчителів	Надання методичної підтримки, поширення кращих практик
Цифрове середовище	Доступність і логічна структурованість матеріалів	Експертна оцінка електронних курсів	Затвердження єдиних вимог для педагогічного колективу
Зворотній зв'язок	Оперативність та об'єктивність оцінювання	Анкетування учнів та батьків	Колективне обговорення на засіданні методичних структур

Напрям	Що вимірюємо	Як збираємо дані	Можливе рішення керівника
Доброчесність	Самостійність під час виконання завдань	Вибіркові перевірки, педагогічне спостереження	Переорієнтація на творчі та аналітичні завдання

Управлінський цикл забезпечення якості має функціонувати за принципом замкненого кола: *постановка цілей → збирання емпіричних даних → визначення першопричин → ухвалення рішень → впровадження коригувальних заходів → контрольний переріз.* Яскравим прикладом практичного застосування є ситуація фіксації зниження успішності учнівського колективу. Замість безпідставних звинувачень педагога доцільно комплексно зіставити рівень складності матеріалу, стабільність інтернет-зв'язку, загальний обсяг домашньої роботи та думки самих здобувачів освіти. Лише багатофакторний аналіз дозволяє знайти реальне вирішення проблеми.

Отже, управління якістю змішаної форми навчання має спиратися на постійний моніторинг, а не на поодинокі контрольні заходи.

Раціональний аналіз спрямований на результат: кожен зібраний показник зобов'язаний давати відповідь на практичне запитання про подальші кроки.

Застосування запропонованої матриці надає адміністрації можливість побачити об'єктивну ситуацію в закладі та оперативно реагувати на зміни.

Список використаних джерел:

1. Державна служба якості освіти України. Алфавіт для директора Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі загального середнього освіти. *Державна служба якості освіти України* : веб-сайт. 2021. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf (дата звернення: 08.10.2026).
2. Дослідження якості організації освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році. *Державна служба якості освіти України* : веб-сайт. 2024. URL: https://sqe.gov.ua/osvita-war-2023/ (дата звернення: 08.10.2026).
3. Змішане навчання: як організувати якісний освітній процес в умовах війни. *Державна служба якості освіти України* : веб-сайт. 2022.

URL:https://sqe.gov.ua/zmishane-navchannya-yak-organizuvati-yaki/ (дата звернення: 08.10.2026).

4. Методика оцінювання освітніх та управлінських процесів закладів загального середнього освіти. *Державна служба якості освіти України* : веб-сайт.2021. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/Metodika.pdf (дата звернення: 08.10.2026).

5. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення: 08.10.2026).

6. Формування внутрішньої системи забезпечення якості в закладах загального середнього освіти. *Державна служба якості освіти України* : веб-сайт. 2025. URL: https://sqe.gov.ua/formuvannya-vnutrishnoyi-systemy-zabezpechennya-yakosti-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osvity/ (дата звернення: 08.10.2026).